

Budapest

József-körut 29. sz.

A KÍTARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kírtás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314 900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök, *Ilkey László* székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f., *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótoltatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak *A)* csoportját, míg azok, akik *B)* csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az *A)* csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik

Mindezekon felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviseletben részesülnek.

A »Kírtás« című hetenkint megjelenő lapot díjtanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Felhívás tagjainkhoz. Az egyesület vezetősége csak a maga kötelességét teljesíti, amikor újból és újból felhívja a tagtársak figyelmét arra a körülményre, hogy mennyire fontos mindnyájunkra nézve a tagok számának gyarapodása.

Kötelessége ez az egyesület vezetőségének nemcsak azért, mert óréa van bizva az ügyek el látása, de főként azért, mert neki kell gondoskodnia arról, hol, milyen módon és eszközökkel gyarapítsa a közös vagyont és a tagok előnyeit. Neki kell ügyelnie arra, hogy visszaesés ne történjék semmiféle irányban; neki kell minden igyekezetet kifejteni, hogy észrevegye mindazt, ami az egyesület életének fejlesztésére kívánatos.

Az egyesület vezetősége azonban csak úgy felelhet meg minden irányban ennek az igyekezetnek, ha kellő támogatásban részesül mindazok részéről, akiknek érdekében fáradozik. Mert ha a tagok maguk közömbösök a fejlesztés, a gyarapítás, a saját érdekeiknek előmozdítása iránt, akkor a vezetőség csak félmunkát végezhet. Ügynökeink nincsenek s így a tagok egyetemére háramlik az a kötelezettség, hogy az egyesületet, annak áldásteljes működését mindenfelé ismertessék.

Ismételten fordulunk tehát összes tagtársainkhoz azzal a kérelemmel, hogy igyekezetükben ne lankadjanak, hanem hogy a legutóbbi hónapok örövendetes tapasztalatain felbuzdulva, fokozott mértékben igyekezzenek szépen fejlődő egyesületünknek minél több tagot szerezni.

Választmányi ülés. A m. hó 23-án megtartott választmányi ülésen a megjelentek beható tárgyalás alá vették mindazon pontokat, amelyeket az igazgatóság az alapszabályok módosítása érdekében a közgyűlés elé terjeszteni szándékozik. Miután az egész anyagot feldolgozni ezuttal nem bírták, a választmány elhatározta, hogy a kérdésnek folytatóságos tárgyalását s az egész anyagnak megállapodásokba való foglalását, a legközelebbi, ez évi márczius hónap 16-án délután 3 órakor megtartandó választmányi ülésen fogja elvégezni. Ezen kérdések kiválóan nagy fontossága mellett igen kívánatos, hogy a választmányi tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Miután tehát végleges megállapodások még nem történtek, az egyes kérdések részleteire ezuttal nem terjeszkedhetünk ki.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 9. számában kimutatott segélyösszeg 23.450 korona

Balesetsegélyek.

Lapunk 9. számában kimutatott segélyösszeg 15.586 korona 66 fillér

Ujabb segély:

4295. Varga Pál, máv. alkalmazott, Kassa, balkar-törés folytán, mely munkaképességét állandóan korlátozni fogja 500 korona

Betegsegélyek.

Lapunk 9. számában kimutatott segélyösszeg 6405 korona

Ujabb segély:

496. Medzihradzky Sándor, máv. váltóőr, Budapest k. p. u. 30 korona

Ministerváltozás és fizetésrendezés.

Lapunknak egyik múlt évi számában,*) az országgyűlési képviseléválasztások küszöbén, egy nagy tekintélynek örvendő képviselőjelölt programbeszédéből közöltünk részleteket. A beszédnek abból a részéből, amely rész akkoriban leginkább érdekelte a szegény embereket, az állami tisztviselőket és alkalmazottakat: a fizetésrendezés dolgában tett kijelentéseiről.

Most egyszerre, váratlanul annyira aktuális lett annak a beszédnek ez a része, hogy számos vasuti tagtársunk érdekeire való tekintettel, indokoltnak látjuk azt újból ide lenyomatni.

»Nem lehet tagadni, hogy az állami hatalom végrehajtó közegeinek osztályszerű korporatív mozgalmak a legkényesebb természetű jelenségek közé tartozik és menthetőnek csak a legvégső esetben és ekkor is csak azon föltétel alatt fogadható el, ha az a bajok föltárásán és a kérvényezés természetén tulmenő agitatorius jelleget nem ölt magára. Ezen föltételek nélkül én egy ily mozgalmat, részint példaadó természeténél, részint a fegyelem azon ethikai tekinteteinél fogva, melynek az állam alkalmazottjainál fönn kell állnia, támogatni nem tudnék. Ámde ha jelen esetben figyelembe veszem, hogy a megélhetésnek föltételei az utóbbi 30 év alatt mennyire megváltoztak, ha figyelembe veszem, hogy a mai javadalom mellett, különösen az alsóbb fokozatokban, a mindennapiakban való nélkülözés stádiuma immár tényleg beállott, ha figyelembe veszem, hogy ezen kérdésbe egy nagy állami és társadalmi érdek, tudniillik a családalapítás és föntartás is belejátszik, még pedig azon osztálynál, mely életrendjének szigoránál fogva a hazának és társadalomnak tulnyomóan küzdelemre és munkára edzett elemeket szolgáltat és végül, ha figyelembe veszem, hogy a szóban forgó mozgalom annyi évek sikertelensége után jelentkezik, akkor e mozgalom fölött pálczát törni nem tudok. Azonban meg kell mondanom azt is, hogy ami gondos körültekintéssel mindjárt az államháztartás rendjének helyreállása után munkába véve fokozatosan megvalósítható lett volna, azt ma egyszerre megvalósítani az államháztartás rendjének súlyos megzavarása nélkül nem lehet, erre pedig komoly és lelkiismeretes politikai nem vállalkozhatik. Mi az tehát, amit

tenni lehet és szerintem tenni kell? Megmondom a magam véleményét, de első sorban az állásfoglalásra és elhatározásra a kormány van hivatva azon felelősségnél fogva, melylyel e nagy kérdés jár. Én ugyanis megalkotnám a végleges rendezési törvényt és ezt több évekre beosztva fokozatosan léptetném életbe, még pedig akként, hogy az emelt összegeket a VIII.—XI. rangosztályban, valamint a nőseknél és családosoknál legföljebb 5 év alatt évenként 20 százalékkal, a többiekben pedig legföljebb 10 év alatt 10 százalékkal folyósítva érvényesíteném, a fedezetről pedig részint a gépezet egyszerűsítése, részint pedig ott, ahol lehet, a munkaerő nagyobb kihasználása által a jelzett határidők alatt elérendő redukció segítségével gondoskodnám. Ily módon a törvény biztosíték lenne arra, hogy ez az ügy tényleg megoldva is lesz.

Hogy a végleges rendezés milyen fizetések állapítson meg, arra nézve e pillanatban nyilatkozni magamat hivatottnak nem érzem, csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy óhajtom, miszerint a megoldásnál az ország teherviselési képességének mellőzhetetlen figyelembe vétele mellett ne a szűkkeblűség, hanem a méltányosság legyen az irányadó. Ami pedig a tisztviselők szolgálati szabályzatát illeti, annak megalkotása elé, én szerintem, sem elvi, sem anyagi akadályok nem gördülnek, de nem hallgathatom el annak a megemlítését, hogy vigyázni kell, nehogy az állami érdekeknek megfelelő igazgatás biztonsága, valamint a felelős kormányzat elve és gyakorlati érvényesülése ezen alkotás által megsibbasztassék.«

Akkor nem tartottuk indokoltnak, hogy e politikus nevét is közöljük olvasóinkkal. Ma ezt megtennünk — kötelesség.

E férfit nem volt más, mint *Horánszky Nándor*, az új kereskedelmi minister.

És ez a körülmény az, ami újból és oly végtelenül nagy fontosságot ad az ő szavainak. Akkor, amikor ő ezeket a kijelentéseket tette, senkinek még csak sejtelve sem lehetett róla, hogy alig félév leforgása alatt ő maga jut abba a helyzetbe, hogy tervezetét — legalább a kormányzat egyik fontos ágazatánál — gyakorlatilag is végrehajthassa. Mert amikor e sorokat írjuk, befejezett dolog, hogy a kereskedelmi tárca vezetőjéül ő van kinevezve.

Ez a változás a kereskedelmi tárca vezetésében, éppen most, a legfeltűnőbb jelenségek egyike. Egy sereg kilátásba helyezett,

*) 1901. évi 36-ik szám.

de meg nem kezdett; egy másik sereg megkezdett, de be nem fejezett reform várja a maga sorsának elintézését. Az állami költségvetés tárgyalása keretén belül a kereskedelmi tárcza költségvetése még függőben stb. stb. Mind igen fontos, igen lényeges dolgok, de szoros értelemben véve mireánk, a mi lapunkra nem tartoznak. Hanem van ennek a kérdésnek egy olyan oldala, amelyik már nagyon ránk tartozik. Ez pedig az, amivel czikkünk bevezetését kezdtük: a vasuti alkalmazottak fizetésrendezésének ügye.

Lássuk, hogy ez az immár életkérdésünké vált ügy milyen alakulásoknak fog ezen ministerváltozás folytán eléje nézni.

A memorandumokat elkészítettük, felterjesztettük. Azok sorsa felől azóta kevés hirt hallottunk ugyan, de ezek a hírek megnyugtatók igyekeztek lenni. Aminthogy tény, miszerint azóta is serényen folyik a munka, hogy a rendezésre végre-valahára valami alap talál-tassék. Kaptunk ígéretet ministertől, államtitkártól. Ezek az ígéretek, mielőtt még csak egyetlen részükben is beteljesültek volna, már is gazdátlanokká lettek, mert hir szerint az eddigi miniszterrel egyidejűleg az államtitkár is távozni készül. Ezekre az ígéretekre többé nem építhetünk; mert azok, akik tették, távozásuk által fel vannak oldva az adott szó kötelezettsége alól. Az új miniszter, az pedig még nem ígért, mert nem ígérhetett semmit.

De mégis. Nézzük csak azt a programbeszédet, amelyben ő a tisztviselők helyzetéről nyilatkozik. Azt majdnem olybá vehetjük, mintha ígéretet tett volna. És ki tudja, nem ezzel a czélzattal készült és mondatott-e el már akkor az a beszéd? Horánszky Nándor olyan komoly politikus és annyira tisztelt alakja a közéletnek, miszerint fel sem tételezhető róla, hogy ő másként gondolkoznék és érezne miniszter korában, mint ahogyan gondolkozott és érzett képviselőjelölt korában. Megnyugvással konstatalhatjuk pedig, hogy akkor méltányosan is, jóindulattal is, és tervszerűen, határozottsággal gondolkozott az állami alkalmazottak, ezek között tehát az államvasuti alkalmazottak sanyaru helyzetéről és ezen helyzetnek mielőbb szükséges javításáról. Oly miniszter veszi kezeibe sorsunkat, aki méltánylással van életünk küzdelmei iránt, belátja helyzetünk tarthatatlan voltát és nemcsak jóindulattal, de kész tervvel is fog majd hozzá a sebek gyógyításához.

Az ősemler.

Nem mindig lakott az ember házakban, palotákban; sőt még kunyhókban sem. Nem mindig süttötte, főzte meg a maga eledelét, mielőtt ezt megette volna. Nem mindig járt szövött és varrt ruházatban, sőt ruházatban sem kezdettől fogva.

Hogy a mi szűkebb értelemben vett világunknak, a földnek felületén hány évezred előtt lépett az élő lények közé az ember az ő mai alakjában, felette bajos és nehéz meghatározni. Valamint azt is inkább sejtenuünk lehet csak, hogy milyen ősteremtény lehetett az, amelyikből évezredek folyamán egy állat fejlődött, amelyik újabb évezredek átalakító behatása alatt az embert produkálta a mai alakjában.

Darwin az ő híres teóriájában határozottan arra az álláspontra helyezkedik, hogy a mai ember ősapját nem lehet egyebütt keresnünk, mint a majmok valamelyik ősi familiájában. Amelyik ősi familia ma már nem létezik, mert hiszen emberré vedlett át. (Igy tehát mégis csak létezik, ugy-e?) Viszont más tudósok nem mondanak semmit; ami azt jelenti, hogy ők úgy fogják fel a dolgot, hogy az ember épp úgy lett valamikor, és mindjárt kezdetben külön álló fajjá, mint a földnek bármely más önálló fajja teremtményei. A leghatározottabban és legrövidebben a Szentírás végez ezzel a dologgal. Igaz, ami igaz, a legkönnyebben is. Azok a jó próféták, akik az ősi idők történetének, a bibliának megírását vállalták magukra, mindenütt ott, ahol a saját tudásuk, a saját ismereteik kissé hézagosaak valának, egy igen egyszerű eszközhöz folyamodtak: csodákat műveltettek hol a jó Istennel, hol meg másokkal is. Amely módszer pompásan bevált. Igy ők egy hét alatt megcsináltatták ezt a mai világot, tisztára a semmiből; noha ma már mindenki tudja, hogy ez a megteremtés millió és millió esztendőeknek átalakító műve volt. Ők egy nap alatt készítették meg az embert, még hozzá rögtön a mai mivoltában; és mivel hát asszonyról is kellett gondoskodniok a hűséges krónika-íróknak, hát Isten neki, rászántak a férfi testi leltárából egy szál oldalbordát és megint csak a jó Istenre bízták, hogy abból a hitvány csontból olyasvalamit formáljon, ami jó is, meg rossz is. A jó Isten pedig megtette nekik azt a szivességet, hogy nem tagadta mindezt. Rájuk hagyta, gondolván, legyen a ti hitetek szerint. És azoknak a hitük szerint, akik mindazt elhiszik, amit ti meséltek nekik.

Hát bizony úgy áll a dolog, hogy abban a korban, amikor az ember *lett*, és még soká, nagyon soká azután is, csak úgy élt őkegyelme, mint a többi vadállat az erdőn, mezőn. Sőt talán még úgy sem. Mert ha nézzük a mai világnak azokat az emberi teremtményeit, akik leghitványabbak, legostobábbak voltak a kezdet elejétől az ember-állatok között, ha nézzük például az ausztráliai bozótok mai őslakóját, a tűzföldnek mai nyomorult, szánandó indiánusát, konstatalnunk kell, hogy még ma is vannak emberi őslények, és hogy még ma is vannak olyan emberi teremtmények, melyek rosszabbul élnek nem is egy, de sok állatnál. (Hátha még a mai művelt társadalomnak szegényeit nézzük! Ott ugyan hány millió ilyent találunk?)

Lakása nem volt az ősemlernek. Minek is lett volna? Hát van a farkasnak, van a medvenek,

van az oroszlánnak, a sasnak? Ott huzódott meg ő is, ahol oltalmat talált eső, hideg ellen. Amint többé nem volt szüksége oltalomra, fogta a bunkóbotját és újra nyakába vette a világot. Csatangolt az őserdőkben, a vizek mentén, a puszták szélein; mindig és mindenütt ott, ahol gondolta, hogy táplálékot talál. Mert akkor neki még nem volt szüksége másra, csak eledelre. Magányosan járta a rengetegeket. Ruházata csupán az a sűrű finom szőrme, mely az egész testet fődte, meg az a hajsörény, mely vállain le, a háta közepéig nyult. Fegyverei az izmos karok, a hosszú, erős körmű kezek, a kitünően futó, aczélos erejű lábak, meg az éles fogak. Azután egy jókora dorong, és ha a szükség úgy hozta magával, hegyes, szögletes kövek. Ahol egy izletes gyökeret talált, körmeivel a földből kikaparta és megette. Ahol egy nálánál gyöngébb teremtménnyel találkozott, azt, ha elérhette, leütötte, megölte, vérét kiszította, testét körmeivel és éles fogaival darabokra tépte s csak amugy rövidesen, szőröstül-bőröstül felfalta. (Gyomorhurutot nem ismert, sem idegességet.) Ha egy magánál erősebb állatot pillantott vagy neszezett meg, zsupsz, úgy el tudott egy-kettőre rejtőzni, mintha a föld nyelte volna el. Szaglása, látása, hallása annyira ki voltak fejlődve, mint a legügyesebb vadállaté. Futni úgy tudott, mint egy agár s a fára oly fűgén kuszott fel, mint egy majom. Az irháját kiválóan féltette; mert ahogyan ő nem kimélte a nálánál gyengébbeket, azonképen a nálánál erősebb vadak szívesen vadásztak az ő pecsenyéjére, mely kiválóan jóízű lehetett. Jól kifejlett érzékein kívül még egy nagy előnye volt a többi állatok fölött: furfangos észjárása. Alapja annak a hihetetlen teremtő erőnek, amely az idők folyamán nemcsak embert alakított az állatból, de ezt az embert csodák művelésére is megtanította. Ez az ő furfangos észjárása okozta, hogy lassan-lassan ösztönszerű ellenségévé vált neki minden olyan teremtmény, amelyeket a természet az önállóság érzetével ruházott fel és amelyeknek esetről-esetre alkalmuk nyílt az emberállattal érintkezni, megismerkedhetni. Megvolt benne már akkor az a tehetség, hogy kiszimatolta, hol él az ő csatangolási területe közelében vagy egy barlanglakó medve, vagy egy más teremtés, amelyik nagyobb kényelemben él, mint ő. Ettől a percztől kezdve azután nem volt nyugta, amíg a békés barlanglakót odújából ki nem üzte; ha lehetett, furfanggal, ha kellett, erőszakkal. Szüksége volt neki is a barlangra, mely megóvta őt hidegtől, szélről, esőtől, ragadozó állatoktól; szüksége volt a medve puha bundájára, mely jó fekhelyet nyújtott neki is, a nőstényének is. Az már sokkal későbbi idők, fejlett felfogás állapota volt, amikor az emberállat az ilyen bundákat és bőroket ruházatul is kezdte magára aggatni. Ekkor már inkább ember volt ő, mint állat. De teljesen állati korában neki a ruházat bizony nem kellett. A nálánál erősebb vadakat azért igyekezett furfanggal legyőzni, kiirtani, hogy vagy lakásukat megszerezze, vagy természetes ellenségeinek számát apaszsa, vagy egy időre bőven lássa el magát és az övéit táplálékkal.

Mert családi életet, azt már élt az őseember. Már amilyet-olyat, de élt. Barangolásai közben hol itt, hol amott akadt egymásra egy-egy himnemű és egy nőstény emberállat. Ha megvolt a vonzódás egymás iránt, összeállottak rövidebb-hosszabb időre és együtt keresték meg a táplálékot, együtt véde-

keztek a közös ellenségek ellen. Azok a nemesebb érzések, melyek az embert a mai családi élet köteleihez fűzik, ismeretlenek voltak előttük. Természeti ösztöneik kielégítése volt a főcél, s az egymás és gyermekek iránt való szeretet nem volt nagyobb, mint amit az anyatermészet az egyéb érző állatok lelkébe ojt. Ezek kielégítésével megszűnt a családi együttlét is. Mire akkorává fejlett a gyermek, hogy maga is meg tudta keresni a táplálékát, elszakadt az anyjától. Amit nem bánt nagyon sem az egyik, sem a másik; mert így hozta ezt magával a természet rendje. A himnemű ifju emberállat nyakába vette a világot és csatangolt messze, mind messzebbre a szülői tanyától; amely persze nem volt tanya, mert hiszen anyja sem tett egyebet, minthogy egyik helyről a másikra vándorolt. Az anya csakhamar talált egy másik vigasztalót, az ifju kétlábu szőrös Adonisnak pedig aligha kellett soká keresnie, hogy neki is akadjon párja az erdő mélyén.

Évezredek kellettek hozzá, míg a természet ezt a vad alakot annyira átformalta, hogy a mait megközelítő kinézést nyerjen. És csak hosszú évezredek küzdelmei, harcjai közepette történhetett meg, hogy abból a természeti ösztönből értelem, s az értelemről lélek fejlődjék az emberállatnál. Mert hogy az értelem fejlesztése hihetetlen mérvet érhet el, mutatják a mindennapi példák, amiket állatszelisták, állatidomítók a maguk tanítványaival elérnek.

Az ősebernél maga az anyatermészet volt ez az idomító.

... Egyebekben pedig látjuk, hogy az őseember nagyon sok dologban akként cselekedett, mint ahogyan manapság a teremtés ura cselekedni szokott.

T. A.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A hét krónikája.

Nagy hire van a vigécznek,
De még nagyobb a németnek.
Geschäft, üzlet a jelszava —
S mond: a pénznek nincsen szaga.

Német császár autokrata.
De csak addig, amíg marka
Jó fogásra meg nem nyílik,
S népének a zsebe telik.

Mindig lesi, folyton várja,
Üzletfélét hol csinálna.
Itthon már pang a gseftmenet —
Nosza tovább, hol nincs német.

Afrikában a szerecsent
Üdvözíti, miként a szent,
Kulturával, puskaagygyal —
S német telik aranyakkal.

Ázsiában a kinézer.
Kapja magát, oda néz el
Hadsereggel, háborúval,
No meg mustra kofflerokkal.

Sok kinézer fűbe harap.
A többi meg, ki megmaradt,
Vásárol, majd meg veszekszik —
S a németnek zsebe telik.

Ámde nem viczez, gyatra néppel
Kikezdeni. Nemcsak vérrel
Illik mindig kereskedni
S a vagyont így beszerezni.

Jó vigécznek próbaköve
A konkurrens lefőzése.
Mentül jobban, mentül szebben —
Antul több lesz saját zsebben.

Oly vetélytárs most ki lenne,
Mint a yankee ő kegyelme?
Amerika ügyes sáfár —
Németnek ott nem jut vásár.

De nem azért leve német,
Hogy a földön bármely népet
Le ne főzzön csellel, szóval —
És befonja szép hálóval.

Henrik herczeg lett ily vigécz.
Amerikában ki szétnéz.
Utazik ő mostanában
Szövetségben, barátságban —

Ám ez utazásnak árát,
És az üzletkötés kárát
Ki viseli, majd kiderül.
... Német hátha hasra terül?

*

Oh te szentek szentje, dicső protekció,
Kit imádva környez vasuti nárczió —
Nem jöttél zavarba, nem vert ki a kórság,
Ahogy beköszöntött a miniszterválság?

Ti gyöngéd levelkék, karcsu vizitkártyák,
Nefelejtsvirági azoknak, kik várták
Az előmenetelt — persze soron kívül —
Mit éreztek vajjon, hogy az a szék kihül,

Melynek alja vala a boldog tanyátok? ...
És mit szól mindehhez stréber kis gazdátok?
Ugy-e nem volt helyes, hogy az a miniszter
Ilyen smafu bánt el leveleitekkel?

Csakhogy már ezeken túl van az eszetek ...
Tartalékban mindig egy-két nénikétek,
Aki tudja módját a ti bajotoknak
S ajtáját ismeri az új gazdátoknak.

Krumply Kristóf s. k.

A kecskeméti vasuti árveház javára ujab-
ban a következő adományokat vettük:
Faggyas Sándor máv. éjjeli őr, B.-Püspöki 2.—
Andráskó András máv. fűtő, Budapesten ... 1.—
N. N. egy levélbélyeg ára fejében —.10
A lapunk 8. számában kimutatott összeg ... 432.38
Eddigi összes gyűjtésünk 435.48

»Haladás« elnevezéssel folyó évi márczius
hónap 1-én Miskolczon egy új vasuti szaklap indult
meg: Szerkesztői *ifj. Görgey László, Banovits László*

és *Zsifkovits Antal* máv. hivatalnokok, kiknek nevei
elég kezességet nyújtanak aziránt, hogy ez a lap
igazi »szaklap« is leend. Szívesen üdvözljük ki-
próbált tollaikat a vasuti tudomány szolgálatában
és sok szerencsét kívánunk az ifju vállalatnak.

A négylábu angol. Egy fiatal angol tiszt, aki
Dél-Afrikában harczol a búrok ellen, a minap a
következő táviratot küldte Londonban élő édes-
atyjának:

Kedves apám, küldj táviratilag ötven font
sterlinget, mert a legutóbbi ütközetben elvesztet-
tem egyik lábamat s most pénz nélkül fekszem
a kórházban.

Erre a táviratra apja a következő választ küldte
postán:

Kedves fiam! Ez már a negyedik lábad, amit
elvesztettél a háboruban s amire pénzt kérsz.
Pénzem azonban már nincs; igyekezzél tehát még
meglevő lábaiddal valahogyan kimászni a bajból.
Ölel szerető atyád.

Képzeltető ezek után, hogy mily óriási lehet
az angolok vesztesége, ha csak egy tisztnek négy
lábát törik el a búr ágyugolyók.

Istenítélet egy kutya által. V. Károly császár
egyik kedvencz testőrét, de Mondidier Aubry lova-
got, a montargisi erdőben 1571-ben meggyilkolva
találták meg és pedig úgy, hogy elsoványodott ku-
tyája vezette oda egyik ismerősét. A gyilkost nem
ialálták meg. Egy nap azonban a különben szelid
kutya nagy néptömeg között Marcaire nevű lovagra
ugrott és mások segítsége nélkül megfojtotta volna
őt. A kutya magaviselete felkeltette a gyanut Mar-
caire ellen, annyival inkább, mert tudták felőle,
hogy Mondidierre irigykedik a császár kegye miatt.
de, bár maga a császár vallatta, mindent tagadott.
Ekkor a császár az akkor divatos istenítéletet hatá-
rozta el a lovak és kutya között. A Notredame szí-
geten körülkerített és óriási néző közönség által
körülvevett téren állott szemben a két fél, az egyik
egy üres hordóban megkötve, a másik könnyű paizs-
zal és doronggal. A trombita hangjára szabadon
bocsátották a kutyát, mely dühösen ugrott ellenére,
ki doronggal akarta őt agyon verni Az ügyes kutya
különböző oldaltámadásokkal zavarba hozta ellen-
felét és végre mellére ugrott és agyon marta volna,
ha meg nem szabadítják. Marcaire bevallotta a gyil-
kosságot és akasztófán vészett el, a kutya hősiessé-
gét és az Isten igazságosságát pedig számtalan
dalban énekelték meg.

Csak kinaiak! Nemrég nagy állásu kínai hi-
vatalnokokból álló küldöttség érkezett Rabotinszk
orosz városba, a hol Novikov orosz tábornokot
akarta meglátogatni. Minthogy már késő este volt,
a kozák örök visszatartották őket s a kínai főhiva-
talonok az éjjelt a kozákok társaságában voltak
kénytelenek eltölteni. Másnap reggel a kozák őrség
tisztje megparancsolta legényének, hogy teremtsen
elő egy kocsit, a melyen a küldöttséget a tábornok-
hoz fogják vinni.

— Parancsára, hadnagy ur, felelte a legény,
csakhogy ki tudja, mikor lesznek itt a kinaiak!

— Mit akarsz ezzel mondani? kérdezte a tiszt
boszusan.

— Hát kérem szépen, hadnagy ur, minthogy
csak kinaik voltak, azt hittem, hogy legjobb lesz.
ha leküldöm őket a folyóhoz, hogy a lovainknak
vizet hozzanak.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Poste restante.

(Folyt.)

(Amerikai regény.)

— Irta: John Nobody. —

— Patkányok? A patkányok nem szoktak gyertyával vagy lámpával járni. Nem látja?

Szemeimet kissé megerőltetve, csakugyan halvány fénysugárt láttam átvillanni az ablakhasadékokon keresztül, ami úgy látszott, mintha a tetőről jött volna.

Ez volt tehát az a lidércz, amit Scott asszony látott.

A világosság nemsokára az ajtó kuleslyukán sugárzott keresztül.

Burton görcsösen szoritotta karomat. Mindkettőnk szive hallhatólag dobogott. Léleketünket visszafajtva vártuk a történendőket.

Azt hittük, hogy a következő pillanatban a rejtélyes kísértet is abba a szobába fog benyitni, amelyben voltunk. De csalódtunk, nem jött oda. A halk léptek az ajtó előtt suhantak el, majd a lépcsőn hallottuk a kísértetet lemenni.

— Nem jött ide — mondám bosszankodva.

— Nem ám, de hová mehetett?

— Csak nem vette észre jelenlétünket?

— Nem hinném, mert akkor óvakodott volna az ajtó előtt is elmenni.

— Félek, hogy elszalasztjuk ismét.

— No az ugyan már bosszantó volna.

— Mondja hát, mit tegyünk?!

Burton néhány pillanatig gondolkozott. Majd határozottan szólt:

— Nem szabad többé szem elől téveszteni; jöjjön, nyomában maradunk.

Felkeltünk. Bármily óvatosan nyitotta is ki az ajtót Burton, mégis csikorgott és már megijedtem, hogy a zörej figyelmessé fogja tenni a kísértetet. Szerencsére a kint üvöltő vihar, mely a házat időnként alapjában is megrázta, elnyelte ezt a kis zörejt, az amugy is folyton nyikorgó épületben, mert a vihar sivitása olyan volt, mintha egy sereg kísértet tartana hangversenyt a sötét éjben.

Nem voltam félénk természetű, de időnként mégis borzongás futotta át testemet. A nagy sötétségben csak botorkálva jutottunk el a lépcsőig. Nem láttunk semmit, de nem is hallhattunk semmi neszt és már attól féltem, hogy a kísértet ismét kisiklik kezeink közül, s mi kénytelenek leszünk eredmény nélkül távozni.

Amint azonban a földszintre értünk, a folyosó végén levő szobából világosság sugárzott felénk.

Ez a szoba a meggyilkoltnak lakószobája volt, ahol nagyon szeretett tartózkodni. Ez olyan családi szoba-féle volt, mert az összes családtagok arczképei ott függtek a falakon. Oda sompolyogtunk az ajtóhoz. Különbösen nem is lett volna szükségünk annyi óvatosságra, mert a vihar tombolása a leghangosabb léptek zaját is elnyomta volna.

Az ajtó csak be volt hajtva és minden erőfeszítés nélkül azonnal fel lehetett volna tártani.

Néhány pillanatig az ajtó előtt hallgatództunk. Nehéz, fájdalmas sóhajok hallatszóttak a szobából.

Ezek lehettek azok a panaszos, kísérteties hangok, melyekről Scott asszony beszélt.

Burton lassan kitérte az ajtót.

Sajátságos látvány tárult szemeink elé, mely szinte lebilincselte bennünket. Velünk átellenben Moreland Henry arczképe függött. A kép előtt, hátal az ajtó felé, egy női alak állott. Egyik kezében a lámpát tartotta, de úgy el volt merülve a kép nézésébe, hogy jelenlétünket jó ideig nem vette észre.

De mily nagy volt meglepetésünk, mikor ebben a titokzatos lényben Sullivan Leesyt ismertük fel!

Kíváncsian váraoztunk, mert ilyen körülmények között nagyon természetes lett volna, ha Leesy beszélni kezd a képhez, vagy egyedülléte tudatában oly dolgokat mond, melyek az eddigi titkok földerítésére nagy fontossággal birhatnak.

De csalódtunk.

Leesy nem beszélt semmit. Egyetlen egyszer nyitak meg ajkai, de akkor is csak azt az egy szót sóhajtotta: Henry.

Még jó ideig állt a kép előtt, azután megfordult. Mertem volna fogadni, hogy meg lesz ijedve, midőn megpillant bennünket. De csalódtam most is. Inkább szemrehányólag nézett ránk könnyes szemével. Egész kinézése inkább csak nagy fájdalomról tanuskodott és látni lehetett, hogy egészsége is meg van támadva.

Burtonnal együtt annyira meg voltunk lepve e nem várt viselkedésen, hogy egyikünk sem tudott szóhoz jutni.

Végre is Leesy szólalt meg.

— Minek jöttek ide? Mit zavarják itt is békémet? Miért járnak nyomomban, miért üldöznek oly kitartással?

— Békéje csak annak lehet, — válaszolt Burton — kinek lelkiismerete nyugodt. Mit keres itt e házban?

— Jól tudom, — felelte a leány reszkető hangon — hogy nincs jogom itt lenni; de hát hol kereshettem menedéket, mikor mindenüvé követtek? Benyomultak lakásomba, és még a sirjánál sem hagytak békében. Mit akarnak tőlem?

— Ne tartson semmi igazságtalanságtól, — mondá Burton komolyan — csak az fog önnel történni, ami jogos és igazságos.

— Hagyjanak engemet békében, mert amit önök keresnek, abban én ártatlan vagyok.

— Akkor miért bujdosik a világ elől? Miért kerüli az embereket, de még jóakaróit is?

— Ha meg is mondanám az okát, önök nem hinnék el, mert már előre rosszat tételeznek fel rólam.

— Azért megmondhatja; ha nem is hinnék el, kutatni fogjuk, hogy megfelelnek-e a valóságnak.

— Ezeket az okokat nem akarom kétkedésnek vagy gunynak kitenni.

— Pedig bármennyire sajnálom is, én nekem kell azokat az okokat kutatnom. Most pedig mindekelőtt jöjjön velünk a kertész-lakba, ahol majd Scott asszony felügyelete alatt holnapig marad. Holnap azután bővebben beszélünk a dologról. Ha nyílt és őszinte lesz, akkor én is engedékeny leszek. Menjünk.

(Folyt. köv.)

Az én nyaralásom.

— A »Kitartás« eredeti tárczája. —

Irta: Máv Zakariás fia.

Holmi forgalmi zavarok folytán késő este indultam hazafelé a »Nagy-Gombóc« vendéglőből.

Miután történetesen nem ép a legjobb lábon álltam, a békeség kedvéért mindenkit messze elkerültem. Lelkiismeretem azonban erőnek erejével belém kötött és bármennyire csititgattam is, minél közelebb értem lakásomhoz, annál tűrhetetlenebbé vált viselkedése. Végre is rendőr után kellett néznem; de persze, még a híret se hallottam sehol. Valószínű, hogy ilyenkor azokat is elüldözi a lelkiismeretük az órhelyről.

Eszembe jutott, hogy gyerekkoromban pályadíjat nyertem a futásban — pedig nem voltam osztrák katona — talán most is hasznát vehetném. Nekiiramodtam, hogy majd talán így sikerül lerázni nyakamról ezt a kellemetlen társat. Nem használt, velem futott. Ép azon törtem az eszemet, hogy miként szabaduljak tőle, amikor a lelkiismeretem egyszerre csak megáll s egy gázlámpa világánál nézegeti, hogy keveset mutat-e már az óra? Ezt az alkalmas pillanatot persze hogy rögtön felhasználtam és — észrevétlenül beosontam a »makk hetes«-be. A csel sikerült, kellemetlen társam tényleg elmaradt mellőlem.

Már bort akartam rendelni, mikor valaki galériomnál fogva egy székre nyomott. Amint visszafordultam, marasztalómban Máv Zakariás urat ismertem fel, kinek régóta titkos bámulója voltam. Már mint annyiban titkos, hogy ezt a bámulatot meg magam előtt is titkoltam, jó sikerrel.

Zakariás ur szidta a vasutat és ivott. Én egyelőre nem szidtam senkit, de szintén ittam. A többiek nem merték szidni a vasutat, tehát legalább ittak. Amint kivettem pedig, ehhez sem igen tudtak.

Ebből ellentétek támadtak köztünk, nézeteltérések. Az ellentéteket úgy oldottuk meg, hogy három társunkat mi dobtuk ki a vendéglőből, minket pedig maga a korcsmáros lóditott utánuk.

A közös sors mindnyájunkat újra összehozott az ajtó előtt és persze, hogy ki is békitett. Zakariás ur a nyakamba borult és fiának szólított; én pedig az ünnepélyes hangulathoz méltó meghatottsággól rebegtem, hogy: apám! Mondhatom, hogy szopós borju nem bõghet meghatóbb torokhangon a szülői emlé után, mint ahogyan én, már beszopva, ezt a szót Zakariás ur keblére kinótáztam. (Majd azt mondtam, hogy kitinóztam.) És ekkor a csillagos ég tanuságára hivatkozva, Zakariás ur megfogadta, hogy nagy embert csinál belőlem . . .

Nagy embert; mert aki így tud inni, mint én, annak még a haza is elismeréssel tartozik! . . .

Itt kezdődik tehát írói pályám története. Szükségesnek tartottam, hogy ezt megemlítsem, mert ilyen előzmények után mindenki be fogja látni, hogy a felelősség mindenért csak Máv Zakariás urat terhelheti.

Barátságunk ismételt megpecsételése és jóval, igen jóval hajnal után váltunk csak el egymástól. Hogy, hogy nem történt, az a fránya lelkiismeret csak megint rámtalált, konokul hozzám szegődött és hazáig könyörtelenül gyóntatott.

Az áldozást, azt a feleségem végeztette el velem odahaza.

Ami azután történt, azt a keserves férfinemen leledző olvasók egytől-egyig már személyes tapasztalatokból tudják; azt tehát felesleges volna itt elbeszélni. Végeredményben én maradtam adósa a feleségemnek.

Ezt a tartozásomat csak most rovom le, oly módon, hogyha már nekem meg kellett szenvednem a történetekért, szenvedjenek mások is. Azok t. i., akik Zakariás apám jóvoltából ezt a tárczát elolvasni kénytelenek. Amely tárcza az én egyetlen nyaralásom történetéről szól.

A nyaralni vágyó közönségre való tekintetből mindjárt akkor nem írhattam meg ezt a történetet. Mert aki velem nyaralt, azt vagy a méreg szőlította át a boldogságnak jobb világába, vagy ha még él, hát már a czim megpillantásakor is olyan dühbe gurul, hogy engem halálra keresett volna. (Nem azért, hogy megdicsérjen. Óh nem!)

Aki pedig még nem volt nyaralni, az őszkor nem áhitozik nyaralási tárczákra.

Mint minden városi ember, a tavaszt én is a kalendáriumból olvastam ki. Honnan is tudja meg ezt a szegény városi ember, mikor a libera — és a demokratizmus állandó szélfuvalma folytán az évszakok is az egyenlőségi elveknek hódolva, összevissza keverednek! Mi itt a tavaszt csak abból tudjuk meg, hogy a félváros egyszerre hurczolkodni kezd, tehát május elseje van; az utcákon szaharai porfelhők burkolnak be gondoson bennünket a kíváncsi szemek elől, hogy azután a város atyai gondossága vizzuhatokkal mosson le rólunk ruhát, a flaszterről port; és rakjon kettőnkre szép sárteget.

Hála a szülők gondosságának, legalább az élet tavasza volt állandóan szemem előtt. A folyosókon, lépcsőkön s a lépcsőházakban visongó zsenge csemeték, jobban mondva szurtos és még szurtosabb gyermekhad képében.

De ez a tavasz sem volt porfelhők nélkül való; mert lépten-nyomon megjelent közöttünk a ház-mester, aki hangjában hordozta a nyári zivatar mennydörgését, a kezeiben pedig a seprünyelet, a villámot.

Az ősz — hát az ott lakott a szomszédomban. Csak rá kellett nézнем, hogy a novemberi hideg szél rögtön velőkgig járja át a csontjaimat: szomszédomnak szeretett anyósa vala pedig ez az égi látomány.

A telet a veteránok képviselték; akik minél több aggharczost temettek el maguk közül, annál többen lettek az élők között. Mindenkit bandamuzsikával kísérték ki a temetőbe. A bandamuzsika hangjaitól a halottak körmagyart forogtak koporsóikban, az elevenek pedig siettek minden bűnét megbocsátani annak, aki kénytelen még ezt is elszedni utolsó utján.

Feleségemnek van egy jó oldala. Nono; van biz' annak több is, hanem most csak erről az egyről akarok beszélni.*) Ez a jó oldala pedig, hogy soha nem hiszi el, ha igazat mondok. Ezzel számot vetve, én már a házi békeség kedvéért is igyekeztem mindig úgy igazítani a szavakat, hogy mindent elhiggyjen. Ezzel azután a mult évi hivatalos tavasz megérkezéig a legjobb egyetértésben éltünk.

Szép verőfényes nap volt. Fáradtan siettem a

*) Ahá, önagysága bizonyára el fogja olvasni ezt a tárczát, ugy-e? *Szedőgyerek.*

hivatalból haza. Nem azért voltam fáradt pedig, mintha a hivatalban agyonerőlttettem volna magamat, hanem azért, mert előző este a »makk hetes«-ben igen hosszúra nyúlt tanácskozást tartottunk vala. Bizalmas értekezletet, az ugynevezett fizetésjavításról, Máv Zakariás urnak személyeskedő elnöklete alatt.

Otthon a feleségem ebéd helyett azzal lepett meg, hogy Czinege Jánosék nyaralni mennek.

Hamarjában nem tudtam megérteni, hogy mi köze van az én ebédemnek Czinege ur nyaralásához és viszont; de azt rögtön észrevettem, hogy Czinege ur nyaralása sokkal fontosabb dolog, mint az én ebédem.

— Mit szólna hozzá? — rivalt rám nyájasan a feleségem, mikor elborult arcuzal az ebédlő felé igyekeztem, hogy az üres asztal mellett megadó türelemre intsem követelőző gyomromat.

— Ebéd előtt nem tudok hozzászólni a dologhoz — feleltem némi ravaszszággal

— Már pedig nem lesz ebéd addig, míg meg nem mondd, megyünk-e mi is, vagy nem!

Csipőre tett kézzel, harcziás tekintettel állott elémbe az asszony. Ez pedig — okulva a tapasztalatokon — a helyzet komolyságát jelezte. Taktikai tudomány előre!

— Hát ha Czinegék mehetnek nyaralni, azt szeretném én tudni, hogy más emberek miért ne mehessenek szintén nyaralni — fakadtam ki nagy önérzettel. Egy szóval sem említém azonban, hogy ezek a más emberek okvetlenül és szükségszerűen mi legyünk.

Ez az elvi kijelentésem egyelőre beszűntette az ellenségeskedést és én nyugodtan jóllakhattam tegnapi vacsorámból, mely a »makk hetes« által okozott közlekedési zavarok folytán elmaradt — mára, ebédnek.

Feleségem elnöklete alatt tartott esti tanácskozásban, melyben sem szavazati, sem hozzászólási jogom nem volt, egyhangulag elhatároztuk, hogy a legközelebbi vasárnap kimegyünk Kakasfalvára.

Czinegéné öngyűlölete ugyan Kopaszhegy mellett kardoskodott, de visszavonta indítványát, miután elnöki döntéssel ennek megfontolása is kilátásba helyeztetett.

A nagy nap, amelyiken Kakasfalvára voltunk menendők, nyári lakást keresni, végre elérkezett. Ugy hiszem tavasszal volt és nem ősszel. Feleségem mindenféle elemőzsiával megrakott kosarat nyomott kezembe, a két gyereket nyakamba akasztotta és kitudszkolt az ajtón. Megindultam gyalog a pályaudvar felé. Utközben meg nem állhattam, hogy a házi békét oly gyakran megbontó »makk hetes«-nél egy üveg bort zsebre ne dugjak.

Feleségem Czinegéné öngyűlöletével a villamoson robogott a vasúthoz. A jegyek megváltását is magára vállalta, a két gyermekem és a kosáron kívül semmi gond nem terhelt sem engem, sem a lelkiismeretemet.

Mikor kiértem, a váróteremben nem találtam már senkit.

Feleségem szokásait ismerve, nem is kerestem őt, hanem beültem a vonatba. Arról megvoltam győződve, hogy vagy már a vonaton tanácskozik Czinegéné öngyűlöletével és akkor én csak zavarnám, ha felkeresem; vagy nincs a vonaton és akkor hiába keresném.

Épen jelt adtak az indulásra, mikor látom, hogy a váróterem ajtaja hirtelen kicsapódik s azon

Czinegéné és a feleségem rontanak ki a perronra. A kalauz udvariasan fogadja őket, udvariasan ebadtázza össze a sok késlekedő vén szipirtóját és udvariasan lökdösi be őket egy harmadosztályu kocsiba.

Hiába integettem volna, de ugyis tudtam, hogy itt vannak, hát minek intessem. Most már sejtetem, hogy le nem késnek, sőt hogy Kakasfalván találkozunk.

Már vagy három állomást mentünk, anélkül hogy valaki háborgatott volna.

— Kérem a jegyeket — förmed reám egyszerűen az udvarias kalauz.

— A feleségemnél vannak.

— Hát miért nem mennek együtt, ha a jegyek nála vannak!? Hol a fenébe keressem én most az ur feleségét? Különben semmi közöm hozzá! Nekem más dolgom se volna akkor, mint összekeresgélni, borjut az anyjához, ki hová tartozik! Itt feleséget, ott férjét keresnek a gyámoltalanok! Még csak az kellene, hogy én hordjam őket össze. Egy szép párt leszállítottam már az »Otthon-csárdá«-nál, az urat pedig itt fogom kitenni, ha nem fizet.

A sok beszédnek az lett a vége, hogy Kakasfalváig hat pengőt fizettem magamért és a két gyerekért. Attól ugyan óvakodtam, hogy feleségemnek is, Czinegénének is a társaságába siessek. Asszonyokkal vasutazni — Isten ments! Inkább fizetek.

Sebaj — gondoltam, majd visszakapom, ha feleségem előadja a jegyeket Kakasfalván. Ott azonban hiába néztem a leszálló utasokat, feleségem és Czinegéné öngyűlölete nem voltak köztük.

Visszaemlékeztem a kalauz beszédére. Amint mondta, kettőt az Otthon-csárdá-nál leszállított! Hátha ők voltak azok!

— Mikor megy vonat visszafelé? — kérdeztem az ott ácsorgó vasutasok egyikét.

— Öt percz múlva — volt a válasz.

Mire a jegyeket megváltottam, a vonat is berobogott az állomásra. Repültünk vissza az »Otthon-csárda« felé.

Ott a még udvariasabb állomási előljáró lekötelező barátsággal tudtomra adta, hogy néhány percz előtt indított vonattal Kakasfalvára továbbított öngyűlöletüket.

Szerettem volna őt is, magamat is, meg még néhány embert pofonvágni; de minden lovagiasügynek elvből ellensége lévén, nem akartam sem magammal, sem mással megverekedni

Köszönettel kifizettem tehát a feleségemnek előlegezett két forintot, és miután megtudtam, hogy estig nem megy vonat sem a fővárosba, sem Kakasfalvára, az állomás mellett elterülő kis erdőbe telepedtem. A magam mérgét nem önthetvén ki, kiöntöttem az elemőzsiás kosár tartalmát és köréül tettem a gyerekeket garnirungnak. Azután oda intettem az állomási málházót, aki megérkezésem alkalmával némi részvétet tanusított irányomban, mikor fiam az állomást övező sodronyok egyikén keresztülbukott. Ő volt az ugyanis, aki a bőmbőlő gyereket — miután a csirkefogó apjának minden szentjeit segítségül hívta vala — a porból felemelte és felém lódtotta.

A különféle sonka- és szalámi-szeletek, melyek egy sült liba társaságában valának hivatva a mai nap keserűségeit enyhíteni, teljesen megmáskították rólam táplált meggyőződését; a pázsitról feléje pislogó üveg láttára pedig alig tudott betelni a nagyságos urfiak kedvességétől.

Hazudnék, ha azt mondanám, hogy csak egy keserű könnyecsepp is hullott ki a szemeimből azok miatt, amik velem ma történtek. Am akkor is hazudnék, ha azt mondanám, hogy csak az az egy üveg bor volt, amit estig ott megittunk. Még a gyerekek is az Otthon-csárda szellemi erejének hatása alatt állottak, mikor este beérkezett Kakasfalva felől a vonat.

A berobogó vonat egyik ablakából feleségem haragos arca meredt kifelé. Nehéz sejtelmekkel felszállottam, málházó barátom pedig utánam dobálta a gyerekeket. Hogy feleségemet a viszontlátás öröme nem a legjobb kedvben találta, azt onnét sejtettem, hogy minden feltűnést elkerülve, olyat csipett a karomon, hogy jónak láttam fiammal helyet cserélni, nehogy kedélyessége megismétlődjék.

A zivatar csak otthon tört ki teljes erővel, mikor a kosár hiánya is kitudódott. Ezt aszal indokoltam, hogy elvették tőlem, mert nem volt már több pénzem... Hanem hát indokolhattam én, amit és ahogyan akartam. Nem volt ott... eh, jobb ha nem beszélünk a többiekről.

Másnap Czinege ur pofon ütötte fiamat, aki lapdájával hátba dobta őt. Ezt a kis pajkosságot annak előtte barátságos mosolylyal fogadta mindig.

Czinegéné ő nagysága pedig összeveszett feleségemmel, mert nem akarta a kirándulásnak reá eső költségeit viselni.

Reám végül az ugynevezett örök béke áldásai mosolyogtak azóta, még olyankor is, amikor az előre nem látható forgalmi zavarok folytán a hazajövetel hivatalos idejét elmulasztottam.

A legközelebbi elmaradást azzal indokoltam, hogy nagy vitatkozásunk volt a felett, melyik hely előnyösebb a nyaralásra; Kakasfalva-e, ahová mi szándékozunk menni, vagy Kopaszhegy, melyet Czinegének karoltak fel. A többség határozata Kakasfalvának adott előnyt, mert Kopaszhegyre csak a fővárosi hordárok és szatócsok mennek nyaralái. Ezeknek hallatára feleségem örömeiben nyakamba borult.

Czinegéné ő nagysága majd megpukkadt dühében, mikor ezt megtudta s azóta még fiaim is gunyos mosolylyal, köszöntés nélkül mentek el mellette.

Otthon ismét tanácskozási és szavazási jogot nyertem és a házi béke beláthatatlan időkre biztosítva volt, kivált mikor azt indítványoztam, hogy a legközelebbi vasárnapon ismét Kakasfalvára megyünk nyári lakást nézni.

(Folyt. köv.)

Egy mozdony emlékeiből.

Elbeszéli ő maga.

(7. folyt.) A *Kitartás* eredeti humoreszkje.

Látván így a kiséretemül kiküldött násznép, hogy nagy hajlandóság vagyok bennem holmi pajkos csinytevésekre, az ut további folyamán már jobban vigyáztak rám is, az asszonyra is. Vettem észre, hogy állomásokon kívül a feleség neve kissé tágulni szokott; ott már nem a vágány elnevezés járja, hanem »pálya«, »nyílt pálya«. Azt sem bántam. Mert nekem ugyan mindegy, akárminek is hívják az asszonyt, csak jó legyen. Olyan, aminőre a mi házasságunkban szükségem van. Ne legyen pletykás, hanem a nyelve mindig szépen simuljon, lapuljon oda, ahová illik. Ne legyen italos, mert az árviz, felhőszakadás megbontja a családi békeséget, zavart okoz a házasságban; borra, sörre, pálinkára pedig legfeljebb a mi kétlábu parazitáink-

nak ha telik. Ne legyen szögletes; a görbeségei pedig kellemes hajlásu íveknek feleljenek meg; ahol szögletesnek találom, ott olyant lökök rajta, hogy még jobban kicsucsosodik. Ne legyen pupos, mert ez ennek az asszonynak a legnagyobb szépséghibája; ahol pupot látok rajta, képes vagyok mérgemben olyant ugrani, hogy kész egymás között a hajbakapás. Sima fekvés, gömbölyded formák, aczélizmok — mint már említém — a főkellékek.

Ebben az asszonyban mindezek megvoltak. És — dicsekvés nélkül mondhatom — hogy további hosszu pályafutásomon is mindenütt ezt tapasztaltam. Igazi kivételek voltak, ha itt-amott hiba esett az asszonyban; hívták volt légyen akár vágánynak, akár nyílt pályának.

Am térjünk vissza a lakodalmas menethez. Végig futtattak velem még néhány állomást s az egyiken azt mondták, hogy most hát gyerünk vissza. Azt sem bántam. Csak arra voltam kíváncsi, hogyan fordulunk meg. Mert fordító korongot, a mi házasságunknak ezt a fordulópontját, sehol nem láttam.

Hogyan? Hát egész egyszerűen úgy, hogy hátra srófoltak bennem a szuszt s amikor szaladnom kellett, a lábaim nem előre, de hátra kezdtek iramodni. Soha ilyen menést! Ilyen csuf alakot, amit házasságom napján belőlem csináltak! Totyogtam, döcögtem visszafelé, ahogy tudtam; de se nem láttam, se nem hallottam. Mert persze hogy a szerkocsit, ezt az elemózsiás nagy tarisznyát, ezt az ormótlan vizilovat is magam előtt kellett, hogy toljam. Hát uramfia még mit ki nem találtak? Ennek az otromba jószágának a hátulsó felére nem okulárét tettek? De tettek bizony! Hogy most azon nézze az utat, mert hogy az az eleje... Eleje bizony, majd megmondom, hogy minek! Azt még csak elnéztem valahogyan, hogy idejövet a tartalékos okuláréimat oda aggatták fel, oda hátra. Hanem hogy visszamenet az képezze az én arcuzatomat, az a viziló hátulja — nohát ehhez mégis csak szemtelenség kell! Várjatok csak!

Dulva-fulva döcögtem végig az egész utat, hazáig. Szerencséje volt minden élő és kevésbé élő teremtesnek, hogy messze elkerült az utamtól; mert ha elérem, amilyen jókedvemben voltam, bizony megdörmöcköltem volna. Már közeledtünk a házi stáció szertefutó vágányaihoz, már örültem neki, hogy ennek a szégyenletes hátraszaladásnak hamar vége lesz, amikor...

Amikor hirtelen nagy zajt, kiabálást, lármát, sipolást, füttyögést és füttyülést hallok. (Látni nem láthattam semmit; mert ugyan ki lett valaha a maga hátulján látóvá attól, hogy pápaszemet raktak oda, ahol nincsen — orra?) És miután nem láttam a körülöttem történőket, hát nem is törődtem velük, de futottam tovább. Ebben a nézetben lehettek az én násznépeim is, mert csak akkor jutott eszükbe, hogy futókedvemet megakasszák és a feket odaszoritották a viziló lábaihoz, amikor az viziló nagyot ugrott, csörrent, nagyot nyekkent és zsupsz! lepottyant a vágányról, vulgo az asszonyról. Még ez sem volt elég, mert a következő pillanatban magam is irgalmatlan oldalbadöfést érzek, amitől nemcsak a lélegzetem állott el, nemcsak a lábam sántult meg, de még magam is legurultam életem párjáról.

Fájt minden porcikám. De legjobban fájt az a tudat, hogy éppen esküvőm napján kellett ki-siklanom!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kispesti tagtársak. Beller János választmányi tag felkéri a kispesti tagtársakat, hogy folyó hó 16-án este 7 órakor Guzmics Tamás vendéglőjében (üllői-ut 36. sz.) barátságos megbeszélésre összejönni sziveskedjenek.

Múzsafi. Önt megkapja a szerelem, ön megkapja a pennát, önöket mindkettejüket megkapja a költői láz s amikor így hárman alaposan kidühöngték magukat, megkapják a szerkesztőt, hogy az is kapja magát és nyomassa ki a verseit. Az ön múzsájának fiait, mint uraságod igen szerényen megjegyzi... Azt a múzsa önagságát, akitől a múzsafiak származnak, nincs szerencsénk ismerni és ezért nem is nagyon haragszunk. Hanem a múzsafiak — no azok olyan gyerekek, hogy ajánlatos lesz őket minél előbb valamely javító-intézetbe beadni. Mi egyelőre a papirkosárban találunk számukra pihenő helyet.

W. J. Az ilyen kérvények sorsa igen bizonytalan. Ha az üzletvezetőség annyi és annyi mozdonyvezető-tanonczot kért tényleg, akkor azokat — ha nem is mind egyszerre — alkalmazni is fogja. Hogy azonban minden egyest mely időpontban fog behívni, azt most még nem tudhatni. Kivált ha figyelembe vesszük azokat a hihetetlenül rossz forgalmi viszonyokat, amelyeket most mindannyian megsínylünk és amelyek csak természetes folyamánai az általános gazdasági és ipari pangásnak. — Második kérdésére értesítjük, hogy a betegsegélyező-pénztári tagok a gyermekeik halála után halálozási segélyt sehol nem kapnak

A czimszalag kiigazítása iránt intézkedtünk.

Várady Samu, Bánréve, 5 korona 40 fillért; **Szepessy József, Súlyom,** 6 korona 50 fillért; **Tóth József, Báltaszék,** 6 korona 50 fillért; **Kertész Albert, Szaár,** 6 korona 70 fillért; **Klobucár Márton, Oriovác,** 6 korona 80 fillért; **Suhajda Gyula, Túrje,** 7 korona 35 fillért; **Ujváry Péter, Szegzárd,** 10 korona 48 fillért; **Lovass János, Nagy-Károly,** 14 korona 65 fillért; **Kemény Pál, Budapest,** 15 korona 56 fillért; **Salamon Antal, Komárom,** 16 koronát; **Schmelhaus Emil, Gány,** 16 korona 90 fillért; **Bene János, Kassa,** 17 koronát; **Ehrlich József, Déva,** 26 korona 28 fillért; **Gáspár Vilmos, Csákovár,** 26 korona 40 fillért; **Vécsei Vilmos, Budapest,** 26 korona 93 fillért; **Kaczér Dénes, Szombathely,** 29 korona 32 fillért; **Vécsei Frigyes, Budapest,** 85 korona 86 fillért, köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — **Dénes János, Kispest,** november óra; **Csorba András, Trencsén-Tepla,** november, december és január hónapokra, főlöslég 20 fillér; **Fabricius Samu, Győr,** december és január hónapokra; **Kiss István, Szt. Lőrincz,** január óra; **Marton József, N.-Németegyháza,** január óra; **Zseleznik Antal, Selyp,** december, január és február hónapokra; **Gávay Mihály, S.-A.-Ujhely,** december, január és február hónapokra; **Kropf Emil, Zimir,** január és február hónapokra; **Végh János, Sándorudvar,** január és február hónapokra; **Liber Imre, Magyar-Hertelend,** január és február hónapokra; **Gór Illés, Budapest,** január és február hónapokra; **Brodák Ferencz, Szt.-István,** február óra; **Sütő András, Zimir,** február óra; **Gelencsér Gábor, Budapest,** február óra; **Kollár János, Polgárdi,** február óra; **Balogh Benjamin, Debreczen,** február óra; **Klucsik János, Zólyom,** február óra; **Miskolczi Péter, Székalocza,** február óra; **Veres Ádám, Budapest,** február óra; **Mohári Imre, Ujpest,** február óra; **Jucker György, Somogy-Szobb,** január, február és márczius hónapokra; **Kerekes András, Stubnya,** február és márczius hónapokra; **Piha Anna, Szerencs,** február és márczius hónapokra; **Beszédits Sándor, Hatvan,** február és márczius hónapokra, főlöslég 60 fillér; **Fajkos Kálmán, Ruzsnyó,** február és márczius hónapokra; **Glazer Béla, Szolnok,** február és márczius hónapokra; **Hegedüs Mihály, Budapest,** február és márczius hónapokra; **Csajághy István, Somogy-Szobb,** február és márczius hónapokra; **Schill**

Károly, Balaton-Berény, február és márczius hónapokra; **Kovács Nándor, Csermő,** február, márczius és április hónapokra; **Czirkovics István, Zágráb,** márczius és április hónapokra; **Nagy László, Soborsin,** márczius és április hónapokra; **Juhász Mihály, Puszta-Vázsony,** márczius és április hónapokra; **Csermák Hugó, Ács,** márczius és április hónapokra; **Bedő József, Uj-Verbász,** márczius és április hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos**

Tagtársaink figyelmébe ajánljuk

CZOCZKIS BERNÁT

műhímező-intézetét

BUDAPEST, V. ERZSÉBET-TÉR 15. sz. alatt

ahol mindenféle hímezési munkák gyorsan, szépen és jutányos árban készíttetnek.

Háztartási iskola.

Budapest, VII. Rottenbiller-utca 15. sz.

A főváros egyik legkiválóbb intézete, ahol a délelőtti órákban polgárleányok és előkelő uri hölgyei tanulnak sütni, főzni, varrni igen csekély díjazás ellenében. Az iskola br. **Dániel Ernőné,** az ország egyik legkiválóbb mánásasszonyának gondozása alatt áll, ki személyesen is örökdi az oktatási helyes irányára felett.

Igazgató: **Szécskay István,** vezető: **Balázs Sándorné,** kézimunka-tanító: **Koncz Ida.**

Egyesületünk fogorvosa

Dr. Rajman Kálmán

(Budapest József-körút 45. szám alatt)

egyesületünk tagjait 50% engedmény mellett gyógykezel.

POLGÁR SÁNDOR

orvosi mű- és kötszerésznel
Budapest, VII. Erzsébet-körút 50

legjutányosabban beszerezhető legjobb találmányú sérvkötők, összes betegápolási eszközök és kötszerek, Haskötők, egyenestartók, orthopaediai fűzők és járógépek, valamint múltab és műkéz saját műhelyében a legpontosabban készül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti czimre ügyelni tessenek. Egyesületünk tagjai ezen hirdetés előmutatása es tén 10% engedményben részesülnek.

Váltóór

cserélni óhajt Gyála állomásról. Ajánlatokat »Csamangó Ferencz váltóór Gyála, pályaudvar« czimen kér.

KILOMÉTER-PÉNZEK

könnyű kiszámításához vonatkisézők számára igen hasznos táblázatos kimutatást állított össze

MARUSÁK JÁNOS

Miskolcz állomási kezelő-altiszt.

Ezt a felette hasznos segédeszközt igen szívesen ajánljuk minden máv. vonatkiséző figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél, Miskolcz személy-pályaudvaron 60 fillér árban.

Vasuti vizsgakönyvek

Megjelentek és kaphatók a „Vasuti Folyóirat” kiadóhivatalában
Miskolcson, Széchenyi-u. 60. sz.

Ki az *altiszti vizsgára* könnyen és aránylag gyorsan akar elkészülni, rendelje meg a *Szemerédy László* máv. tisztviselő által irt

Kézikönyv az altiszti vizsgára

czimü könyvet.

Számtalan elismerő nyilatkozatot kapunk azoktól, kik e könyv segédelmével tették le a vizsgát.

A könyv népszerű nyelven magyarázza az összes szükséges tudnivalókat, mint nyelvtant, mondattant, számtant, földrajzot, történelmet és természettant, szóval mindazt, ami az altiszti vizsgához szükséges.

Az újabb bővített kiadás ajánlott megküldéssel 3 korona 30 fillér, utánvétellel 3 kor. 50 fillér.

TÁVIRDA VIZSGA-KÖNYV.

(Morse villanydelejes távirójának népszerű ismertetése.)

Irta: *Tokár József* máv. távirász.

Nélkülözhetetlen segédkönyv azok részére, kik a távirda vizsgára készülnek. Kimerítően tárgyalja a távirónál előforduló zavarokat és tanácsokkal szolgál azok elhárításánál.

A könyv ára kötve ajánlott megküldéssel 3 korona 40 fillér, utánvétellel 3 korona 60 fillér.

Fekbér-kiszámítási táblázatok.

Vasuti teherpénztár kezelők részére.

Ezen 3 autografált táblázat összehajtható alakban füzetbe van ragasztva, de bárki kiveheti és másként is használhatja.

A legkisebb állomáson is megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tesz, miután minden időre és minden súly után a fekbér biztosan és pontosan, egyetlen rátekintés után megállapítható.

Ára bérmentve 1 korona.

Utánvétellel a csekély ár miatt nem küldünk.

Aranyat érő könyv a

FARAGÓ-féle

Vonatkisérők Zsebkönyve.

A könyv szerzője, *Faragó János*, máv. hivatalnok, buzdítva az első kiadás sikere által, a könyvet újból kiadásra rendezte, mely alkalomból a könyvet tetemesen kibővítette.

A vonatkisérők zsebkönyve

négy részből áll; nevezetesen az 1. rész tárgyalja a fékező szolgálatot, a 2. rész a jegyvizsgáló szolgálatot, 3. rész a kezelő szolgálatot és a 4. rész a vonatvezetői szolgálatot.

Mint *vizsgakönyv* megbecsülhetetlen azok részére, kik a *kezelői* vagy *vonatvezetői* vizsgára készülnek.

A könyv ára ajánlott megküldéssel 2 kor. 40 fillér, utánvétellel 2 korona 60 fillér.

UTMUTATÓ

szolgálati és magán-kérvényezési ügyekben.

30 kérvény-mintával.

Ára ajánlott küldéssel vagy utánvétellel 2 kor.

KÉZI KÖNYV

kazánfűtők, mozdony- és expanziós stabil, valamint alacsony és magas nyomású condensatoros
= **gőzgép kezelők részére.** =

Irta: *Morva Rezső* gépész.

Ára ajánlott megküldéssel 2 kor. 30 fillér, utánvétellel 2 kor. 40 fillér.

Segédkönyv

a munkabérek, méretek s a praxisban leggyakrabban előforduló terület-, felszín- és köbtartalmak helyes, könnyű és biztos kiszámításához.

Összeállította és kiszámította a műszaki részt *Fülöp Tivadar* mérnök, a számviteli részt *Nemes Győző*, *Peres Nándor*, *Somogyi Gyula* máv. tisztviselők. II. kiadás.

Ára ajánlott megküldéssel 3 kor. 45 fillér, utánvétellel 3 kor. 60 fillér.

Kidolgozott vizsga-kérdések

a vonatvezetői vizsgára.

A magy. kir. államvasutak valamennyi üzletvezetőségénél vizsgákon feladott összes kérdések és azok kidolgozásai.

Ára ajánlott megküldéssel 2 kor. 40 fillér, utánvétellel 3 kor. 60 fillér.

Kézi könyv

állomási főnökök és előjárók részére.

Irta: *Czöveögh Gyula* máv. hiv.

E könyv tartalmazza az évi fizetések, lakbérek, havi és napi díjak, napi bérek, bérlevonások, helyettesítési költségek (uti számlák), kilométer-pénzek és anyag-költségek leszámolását, valamint az ezek elszámolására vonatkozó okmányok helyes szerkesztését egy kitöltött nyomtatvány mintával felszerelve.

Ára ajánlott megküldéssel 2 korona 70 fillér, utánvétellel 2 korona 80 fillér.

A VILLAMOSSÁG.

1:0. ábrával.

Irta: *Kalmár Antal* m. k. posta- és távirda-főtiszt, a posta- és távirda-tisztképző tanfolyam s.-tanára.

(Eisler G. Budapest, 1897.)

Tartalma: 1. delezesség, 2. villamosság, 3. villamdelezesség, 4. villamdelejes gépek, 5. táviró, 6. távbeszélő, 7. villamvilágítás, 8. villamos erőátvitel, 9. villamosság vezetéséről, 10. villamosság az orvosi tudományban, 11. villamos foncsorozás, 12. villamos órák.

Ára ajánlott megküldéssel 2 korona 70 fillér, utánvétellel 2 korona 80 fillér.

RAKTÁRKEZELÉSI KÁTÉ

Előkészítő könyv a rakfelügyelői vizsgára.

Hivatalos vizsgakérdések szerint kidolgozva.

Ára ajánlott megküldéssel 1 kor. 80 fillér, utánvétellel 2 kor.

Kizárólagosan használják azok, kik vonatvezetői vizsgára készülnek

Kalauz vonatvezetői vizsgákra

czimü könyvet, mely szigoruan a 27. sz utasítás alapján készült és népszerű formában (kérdés és felelet alakjában) tárgyalja, illetve tanítja a fent nevezett utasítást.

A ki a vonatvezetői vizsgára készül, önmaga ellen vétkezik, ha ezt a könyvet meg nem szerzi.

A könyvet írta: *Szemerédy László*, felülvizsgálta *Temesváry Alajos* máv. ellenőr.

Ára ajánlott megküldéssel 2 K. 30 fillér, utánvétellel 2 K. 50 fillér.

Minden megrendelés a „Vasuti Folyóirat” címre küldendő Miskolcra. A ki 10 megrendelést gyűjt, egy példányt ingyen kap szabad választás szerint.